

Αθήνα, 08/12/2025

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς:

– Περιβάλλοντος & Ενέργειας

– Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

– Εσωτερικών

Θέμα: «Εκτεταμένη αδειοδότηση φωτοβολταϊκών πάρκων στο Δήμο Δομοκού χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό, με σοβαρές επιπτώσεις στην αγροτοκτηνοτροφική οικονομία και την προστασία του περιβάλλοντος»

Στον Δήμο Δομοκού έχει αναπτυχθεί τα τελευταία έτη ένα πρωτοφανές σε έκταση και ένταση κύμα αδειοδοτήσεων για υπερμεγέθη φωτοβολταϊκά πάρκα, το οποίο έχει λάβει διαστάσεις που υπερβαίνουν κάθε έννοια ορθολογικού χωροταξικού σχεδιασμού και δυνατότητας απορρόφησης από το δίκτυο. Σύμφωνα με τα στοιχεία των κατοίκων και των τοπικών φορέων, ο Δήμος Δομοκού, μαζί με τον όμορο Δήμο Φαρσάλων, συγκεντρώνουν σήμερα τη μεγαλύτερη πυκνότητα αδειοδοτήσεων ΑΠΕ στην Ελλάδα. Η συνολική έκταση των έργων που έχουν αδειοδοτηθεί στον Δήμο Δομοκού ισοδυναμεί με τα τρία τέταρτα της συνολικής έκτασης της Αθήνας, του Πειραιά και των προαστίων τους· και εάν υπολογιστούν από κοινού με τις αδειοδοτήσεις στον Δήμο Φαρσάλων, τότε υπερβαίνουν την έκταση του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος της Αττικής.

Ενδεικτικό της κατάστασης είναι το φωτοβολταϊκό πάρκο ισχύος 106,92 MW σε έκταση 1.600 στρεμμάτων στη Μακρυρράχη Δομοκού, έργο της εταιρείας ΧΡΥΣΟΣ ΗΛΙΟΣ – ΕΓΝΑΤΙΑ GROUP, το οποίο μόνο του προσεγγίζει σε ισχύ παραγωγής τις λιγνιτικές μονάδες της Πτολεμαΐδας. Το έργο χωροθετείται εντός της ζωτικής αγροτοκτηνοτροφικής ζώνης του χωριού, εφάπτεται σε έξι κτηνοτροφικές μονάδες, μετατρέπει μια αγροτική περιοχή σε ουσιαστικά «βιομηχανική», έχει άμεση οπτική επαφή με τον οικισμό σε όλο το

εύρος του, και δημιουργεί τεράστιο όγκο εγκαταστάσεων (240.000 πάνελ), αλλοιώνοντας ριζικά τον χαρακτήρα του τοπίου.

Παράλληλα, οι αδειοδοτήσεις προωθήθηκαν χωρίς πραγματική διαβούλευση, πολλές φορές κατά τις περιόδους των lockdown του covid-19, με διαδικασίες «δια περιφοράς» των δημοτικών συμβουλίων, με ενημέρωση ελλιπή ή ανύπαρκτη για κατοίκους που δεν ζουν μόνιμα στον τόπο και δεν είχαν καμία πρόσβαση στις εξελίξεις. Ενδεικτικά, η κρίσιμη αίτηση προς την Αρχαιολογική Υπηρεσία κατατέθηκε στις 11.3.2020, μέρα έναρξης του πρώτου lockdown.

Παραμένει επίσης άγνωστο πώς το Υπουργείο Περιβάλλοντος ενέκρινε μια ΜΠΕ που συντάχθηκε από την ίδια την ενδιαφερόμενη εταιρεία, όταν υπάρχουν τεκμηριωμένες αναφορές για αρχαιολογικούς χώρους στην περιοχή, για μη αποτύπωση της πραγματικής αγροτοκτηνοτροφικής δραστηριότητας, αλλά και για την κατάφωρη καταστρατήγηση του ειδικού χωροταξικού πλαισίου της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όπως αναφέρει ρητά η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων 375/2025 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Λαμίας, που δικαίωσε τον Αναγκαστικό Συνεταιρισμό Μακρυρράχης.

Την ίδια στιγμή, το τοπικό δίκτυο δεν έχει την απαιτούμενη δυναμικότητα για να υποστηρίξει τέτοιας κλίμακας εγκαταστάσεις, με συνέπεια η αποθηκευτική δυνατότητα και η μεταφορά ενέργειας να μην μπορούν να δικαιολογήσουν την πραγματική χρησιμότητα του έργου.

Παράλληλα, η πρωτογενής παραγωγή της περιοχής έχει πληγεί από τις καταστροφές της κακοκαιρίας «Daniel» και επαναλαμβανόμενων καιρικών φαινομένων: αμπελώνες θάφτηκαν στη λάσπη, ποιμνιοστάσια καταστράφηκαν, υποδομές αγροκτηνοτροφίας υπέστησαν ολικές ζημιές. Το κράτος δεν αποκατέστησε τις βασικές υποδομές, ενώ αποζημιώθηκε μόνο το 10% των δικαιούχων, δηλαδή όσοι είχαν πλήρως τυπικές άδειες εγκαταστάσεων – την ώρα που η Πολιτεία γνωρίζει ότι μεγάλο μέρος του ζωτικού παραγωγικού ιστού λειτουργεί σε καθεστώς ανοχής επί δεκαετίες.

Το πιο ανησυχητικό ωστόσο είναι ότι η Πολιτεία δεν έχει εκπονήσει κανένα σχέδιο ήπιας, ορθολογικής και συμμετοχικής ανάπτυξης ΑΠΕ που να συνδυάζεται με τις ανάγκες των αγροτών και κτηνοτρόφων, με τις πραγματικές δυνατότητες του τόπου, με τις υποδομές δικτύου, με την προστασία του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, και με τη βιώσιμη αναζωογόνηση της υπαίθρου.

Αντίθετα, προβάλλει ως «ανάπτυξη» η μονοκαλλιέργεια γιγαντιαίων εγκαταστάσεων, εις βάρος όλων των άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων, χωρίς στρατηγική, χωρίς σχεδιασμό, χωρίς δημοκρατική συμμετοχή.

Η αγροτοκτηνοτροφική πρόταση που κατέθεσε η Συντονιστική Επιτροπή Μακρυρράχης – ένα ολοκληρωμένο σχέδιο τοπικής ανάπτυξης με οργάνωση βοσκοτόπων, συνεταιρισμού, καλλιεργειών, παραγωγής προϊόντων, προστασίας φυσικών πόρων και ήπιας ενεργειακής αυτοπαραγωγής– δεν εξετάστηκε ποτέ ουσιαστικά από την Τοπική Αυτοδιοίκηση ούτε από τα συναρμόδια Υπουργεία, παρότι αποτελεί ένα πρότυπο για το τι σημαίνει βιώσιμη ανάπτυξη στην ύπαιθρο. Σήμερα η Πολιτεία οφείλει να απαντήσει στα εξής κρίσιμα ζητήματα δημοκρατίας, δικαιοσύνης, χωροταξικού σχεδιασμού και προστασίας της παραγωγής.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

- Πώς δικαιολογείται η αδειοδότηση ενός φωτοβολταϊκού πάρκου 1.600 στρεμμάτων στη Μακρυρράχη, ισχύος 106,92MW, όταν είναι γνωστό ότι το υπάρχον δίκτυο δεν έχει τη δυναμικότητα να υποστηρίξει εγκαταστάσεις τέτοιας κλίμακας, ούτε υπάρχει βιομηχανική ή ενεργοβόρα δραστηριότητα στην περιοχή που να τεκμηριώνει την ανάγκη του έργου;
- Γιατί δεν εφαρμόστηκε καμία διαδικασία ουσιαστικής, δεσμευτικής και προσβάσιμης διαβούλευσης με τους κατοίκους, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές οδηγίες για συμμετοχικό σχεδιασμό σε έργα ΑΠΕ, ιδίως όταν κρίσιμες αποφάσεις ελήφθησαν σε περιόδους lockdown;
- Θα προχωρήσει το αρμόδιο Υπουργείο σε πλήρη και ανεξάρτητο επανέλεγχο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου της εταιρείας «ΧΡΥΣΟΣ ΗΛΙΟΣ – EGNATIA GROUP», λαμβάνοντας υπόψη τα τεκμηριωμένα αρχαιολογικά ευρήματα, την επιβάρυνση της αγροτοκτηνοτροφικής δραστηριότητας, και τις παραβιάσεις του χωροταξικού πλαισίου που ρητά αναφέρει η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων 375/2025;
- Προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να στηρίζει το σχέδιο αγροτοκτηνοτροφικής ανάπτυξης που κατέθεσαν οι κάτοικοι, να θεσπίσει ειδικό σχήμα ενίσχυσης για περιοχές που πλήττονται από ακραία καιρικά φαινόμενα, και να αποτρέψει την εκτόπιση της πρωτογενούς παραγωγής από μονοκαλλιέργεια φωτοβολταϊκών;

- Με δεδομένο ότι η δικαστική προστασία στηρίζεται αποκλειστικά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, θα αναλάβει το αρμόδιο Υπουργείο πρωτοβουλία για διαφανή, σύγχρονη και ασφαλή διαδικασία οριοθέτησης οικισμών και καταγραφής κοινοτικής γης, ώστε οι τοπικές κοινωνίες να μην εξαρτώνται από νομικά κενά;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αθανάσιος (Νάσος) Ηλιόπουλος

Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου

Θεόδωρος Δρίτσας

Χουσεΐν Ζεϊμπέκ

Δημήτριος Τζανακόπουλος

Μερόπη Τζούφη

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Θεανώ Φωτίου